

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Ντράγκι: Η ΕΚΤ μπορεί να αγοράσει καλυμμένα ομόλογα Ελλάδας-Κύπρου

Η ΕΚΤ μπορεί να προχωρήσει σε αγορές καλυμμένων ομολόγων από τα μέσα Οκτωβρίου δήλωσε ο πρόεδρος Μάριο Ντράγκι, στη συνέντευξη Τύπου που βρίσκεται σε εξέλιξη μετά την απόφαση για διατήρηση του βασικού επιτοκίου στο ιστορικό χαμηλό 0,05%. Ακόμη είπε ότι η αγορά ενυπόθηκων τιτλοποιημένων δανείων θα γίνει το δ' τρίμηνο του έτους. Στο πρόγραμμα αγορών τίτλων περιλαμβάνονται η Ελλάδα και η Κύπρος, καθώς όπως εξήγησε ο Μ.Ντράγκι «αποφασίσαμε να περιλαμβάνονται χώρες με αξιολόγηση κάτω από BBB-». Τα προγράμματα αυτά, που θα έχουν διάρκεια δύο χρόνων, θα βοηθήσουν τη χρηματοδότηση της πραγματικής οικονομίας εκτίμησε ο κ. Ντράγκι, προθέτοντας ότι ο αντίκτυπος των προγραμμάτων θα είναι σημαντικός για τον ισολογισμό της ΕΚΤ. Ωστόσο, ο κεντρικός τραπεζίτης απέφυγε για άλλη μια φορά να ανακοινώσει συγκεκριμένο αριθμό για το ύψος των αγορών. «Είναι δύσκολο να δώσεις ένα συγκεκριμένο μέγεθος λόγω της αλληλεπίδραση των τριών προγραμμάτων – του προγράμματος των ABS, των καλυμμένων ομολόγων και τον στοχευμένων πράξεων αναχρηματοδότησης», σημείωσε. Παράλληλα, υποστήριξε πως τα νέα μέτρα της ΕΚΤ θα στηρίζουν τις προσδοκίες για τον πληθωρισμό, ενώ πρόσθεσε πως το Διοικητικό Συμβούλιο τάσσεται ομόφωνα υπέρ της χρήσης μη συμβατικών μέτρων. Ο πρόεδρος της ΕΚΤ επανέλαβε ότι οι κίνδυνοι για την ανάπτυξη της ευρωζώνης παραμένουν καθοδικοί. Όπως επισήμανε η ανάκαμψη μπορεί να επιβραδυνθεί από την υψηλή ανεργία και τον αρνητικό ρυθμό στη χορήγηση δανείων. Προς εξευμενισμό του Βερολίνου ο κ. Ντράγκι δεν παρέλειψε να επισημάνει ότι σε ορισμένες χώρες πρέπει να ενισχυθεί η ορμή των μεταρρυθμίσεων.

Eurobank: Πιο βιώσιμο το ελληνικό χρέος σε σχέση με 5 χρόνια πριν

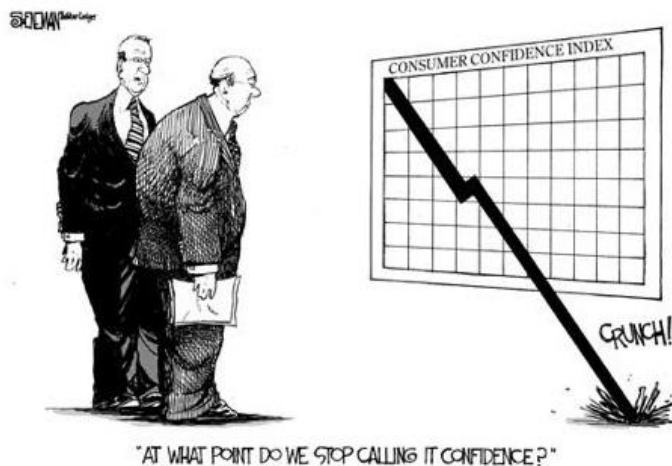
Το δημόσιο χρέος της χώρας βρίσκεται σε πολύ καλύτερη κατάσταση απ' ό,τι πριν από 5 χρόνια που ξεκίνησε η κρίση χρέους στην Ελλάδα. Στο συμπέρασμα αυτό καταλήγει μελέτη της Eurobank που δημοσίευσε το Ελληνικό Παρατηρητήριο της Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών Λονδίνου (LSE, Hellenic Observatory, European Institute) με τίτλο «The Challenge of Restoring Debt Sustainability in a Deep Economic Recession: The case of Greece».

Συνέχεια....

Στη μελέτη εξετάζεται η πορεία του δημόσιου χρέους κάτω από διάφορα σενάρια και υποθέσεις για την πορεία του ελλείμματος και της ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό, η έκθεση καταλήγει στο συμπέρασμα πως παρά την αύξηση του λόγου χρέους-ΑΕΠ της Ελλάδας την τελευταία 5ετία, το δημόσιο χρέος της χώρας «είναι σήμερα πιο βιώσιμο σε σύγκριση με το αρχικό σημείο αναφοράς (2009) και αυτό που θα είχε προκύψει χωρίς την υλοποίηση (ή τη μερική υλοποίηση) του υφιστάμενου προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής». Μάλιστα, η τράπεζα υποστηρίζει πως η βιωσιμότητα της δημοσιονομικής θέσης της Ελλάδας θα βελτιωθεί περαιτέρω μέσω της παροχής ενός νέου πακέτου ελάφρυνσης του ελληνικού δημοσίου χρέους από τους επίσημους δανειστές (OSI). Θέμα για το οποίο οι επίσημες διαβουλεύσεις αναμένεται να ξεκινήσουν μετά την ολοκλήρωση της τρέχουσας αξιολόγησης του ελληνικού προγράμματος προσαρμογής. Τα αποτελέσματα της άσκησης προσομοίωσης της εν λόγω μελέτης υποδηλώνουν, μεταξύ άλλων, ότι η κατά το ήμισυ υλοποίηση ή η μη υλοποίηση του υφιστάμενου προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής θα οδηγούσε τον λόγο δημοσίου χρέους-ΑΕΠ της Ελλάδας σε επίπεδα μεταξύ 185% και 250% το 2020 και μεταξύ 215% και 360% το 2030. Και τα αποτελέσματα αυτά προκύπτουν ακόμα και υπό την υπόθεση ότι η χώρα θα τύγχανε:

1. Επαρκούς χρηματοδότησης με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους από τους δανειστές του επίσημου τομέα.
2. Επιπλέον ελάφρυνσης του δημοσίου χρέους από μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί (PSI+, πρόγραμμα επαναγοράς ομολόγων κ.ά.).

Να σημειωθεί ότι σύμφωνα με προγενέστερες μελέτες της Eurobank, το OSI αναμένεται να περιλαμβάνει σημαντική επιμήκυνση του μέσου χρόνου ωρίμανσης των διμερών δανείων που έλαβε η Ελλάδα από τις χώρες της Ευρωζώνης στο πλαίσιο του 1ου προγράμματος προσαρμογής, περαιτέρω μείωση του επιτοκίου των δανείων αυτών και μετατροπή του από κυμαινόμενο σε σταθερό, καθώς και πολυετή περίοδο χάριτος στις πληρωμές τόκων επί των δανείων αυτών.

ΙΟΒΕ: Επιδείνωση του οικονομικού κλίματος σε όλους τους τομείς

Επιδείνωση κλίματος σε όλους τους τομείς, με πτώση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης, σημειώθηκε τον Σεπτέμβριο σύμφωνα με τον δείκτη οικονομικού κλίματος του ΙΟΒΕ. Ειδικότερα, ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα τον Σεπτέμβριο κινείται πτωτικά και διαμορφώνεται στις 99,3 (από 102 μονάδες τον Αύγουστο), επιστρέφοντας ουσιαστικά στα επίπεδα του Μαΐου.

Παρά την υποχώρηση αυτήν, σημειώνει το Ίδρυμα, ο δείκτης το 2014 εξακολουθεί να κινείται σε πολύ υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με τα προηγούμενα έτη, γεγονός που υποδηλώνει σταθεροποίηση προσδοκιών και συνάδει με την αποκλιμάκωση της ύφεσης, που αποτυπώνεται στα επίσημα στατιστικά στοιχεία. Η μείωση, πάντως, του Σεπτεμβρίου οφείλεται στην επιδείνωση που σημειώνεται στις προσδοκίες σε όλους τους επιμέρους τομείς, με εντονότερη εκείνη στο Λιανικό Εμπόριο και τις Κατασκευές και ηπιότερη αυτή στις Υπηρεσίες και τη Βιομηχανία. Έντονη αποδυνάμωση, όμως, καταγράφεται και από την πλευρά της ζήτησης, με την καταναλωτική εμπιστοσύνη να υποχωρεί στη δυσμενέστερη επίδοση του τελευταίου εξαμήνου. Όπως είχε αναφερθεί και σε προηγούμενο δελτίο, η εξασθένηση των προσδοκιών τον Σεπτέμβριο ήταν αναμενόμενη και συνδέεται και με τις αυξημένες φορολογικές υποχρεώσεις πολιτών και επιχειρήσεων, αλλά και την ολοκλήρωση της τουριστικής περιόδου που επηρέασε θετικά μια σειρά από οικονομικές δραστηριότητες.

Συνέχεια....

Αναλυτικότερα:

- Στη Βιομηχανία, οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής και οι εκτιμήσεις για το τρέχον επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης αποδυναμώνονται, αν και ο δείκτης των εκτιμημένων αποθεμάτων υποδηλώνει μεγαλύτερη ρευστοποίηση.
- Στις Υπηρεσίες, οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους υποχωρούν ήπια, όπως και οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης, αλλά και, εντονότερα, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση.
- Στο Λιανικό Εμπόριο, οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις επιδεινώνονται, όπως και οι προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες πωλήσεις, με το δείκτη των αποθεμάτων να κινείται ανοδικά.
- Στις Κατασκευές, οι αρνητικές προβλέψεις για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων δεν μεταβάλλονται, ενώ ο δείκτης πρόβλεψης για την απασχόληση επιδεινώνεται αισθητά τον Σεπτέμβριο.
- Στην Καταναλωτική Εμπιστοσύνη, οι προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού και εκείνες για την οικονομική κατάσταση της χώρας το επόμενο 12μηνο υποχωρούν ήπια, ενώ οι προθέσεις για αποταμίευση βελτιώνονται ελαφρά, όπως συμβαίνει και με τις προβλέψεις για την εξέλιξη της ανεργίας.

Φόβοι για μια μακρά περίοδο «μέτριας» ανάπτυξης για την παγκόσμια οικονομία (Λαγκάρντ)

Η γενική διευθύντρια του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου Κριστίν Λαγκάρντ δήλωσε σήμερα ότι φοβάται μια μακρά περίοδο «μέτριας» οικονομικής ανάπτυξης παγκοσμίως, εξαιτίας των γεωπολιτικών εντάσεων και της χρηματοοικονομικής αστάθειας.

Υπάρχει ο κίνδυνος «ο κόσμος να παραμείνει εγκλωβισμένος για ένα ορισμένο διάστημα σε ένα επίπεδο μέτριας ανάπτυξης» τόνισε η Λαγκάρντ κατά τη διάρκεια μιας ομιλίας που εκφώνησε στην Ουάσιγκτον, υπονοώντας ότι το ΔΝΤ θα μπορούσε να αναθεωρήσει προς το χειρότερο τις προβλέψεις του για την παγκόσμια οικονομία στην έκθεση της επόμενης Τρίτης.

«Ναι, υπάρχει ανάκαμψη αλλά όπως όλοι γνωρίζουμε -και μπορούμε όλοι να το νιώσουμε- το επίπεδο της ανάπτυξης και της απασχόλησης απλά δεν είναι αρκετά καλό» ανέφερε.

«Ο κόσμος χρειάζεται να ορίσει υψηλότερους στόχους και να προσπαθήσει περισσότερο».

«Ευνοϊκό το περιβάλλον για επιστροφή στις αγορές»

Τα σχέδια της κυβέρνησης να βάλει τέλος στον έλεγχο της Τρόικας και να καλύψει στις κεφαλαιαγορές ενδεχόμενες χρηματοδοτικές ανάγκες βρίσκουν ευνοϊκές συνθήκες, υποστηρίζει ο οικονομολόγος της Commerzbank Γ. Κρέμερ.

Δεν θεωρεί εσφαλμένη κίνηση ενδεχόμενη πρόωγη επιστροφή της Ελλάδας στις κεφαλαιαγορές ο Γιοργκ Κρέμερ. Σε συνέντευξή του προς την Deutsche Welle, ο επικεφαλής οικονομολόγος της Commerzbank προβαίνει στην εκτίμηση ότι οι πρόσφατες παρεμβάσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας έχουν δημιουργήσει ένα ευνοϊκό πλαίσιο στις αγορές, ακόμη και για υπερχρεωμένες χώρες όπως η Ελλάδα. «Στην παρούσα φάση οι αγορές κεφαλαίων είναι δεκτικές, όχι επειδή έχει αποκατασταθεί η βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους, αλλά επειδή η ΕΚΤ ακολουθεί μια πολιτική μηδενικών επιτοκίων και επειδή διαφαίνεται ότι η ΕΚΤ έχει την πρόθεση να προβεί στην αγορά κρατικών ομολόγων», λέει ο γερμανός οικονομολόγος, προσθέτοντας: «Σε αυτό το ευνοϊκό για τις κεφαλαιαγορές περιβάλλον, μπορεί ακόμη και η ελληνική κυβέρνηση να διαθέσει κρατικά ομόλογα και με τον τρόπο αυτόν να αποδεσμευθεί σχετικά από την Τρόικα».

«Από την τεχνητή ζήτηση που έχει προκαλέσει η ΕΚΤ αντλεί οφέλη η Ελλάδα»

Ενδεχομένως το κόστος δανεισμού στις κεφαλαιαγορές να είναι υψηλότερο σε σχέση με το χαμηλό επιτόκιο των σημερινών δανείων, ωστόσο, όπως διευκρινίζει ο Γιοργκ Κρέμερ: «Με την προσφυγή στις κεφαλαιαγορές, η ελληνική κυβέρνηση θα απαλλαγεί από την ανάμιξη της Τρόικας και αυτή είναι μια εξέλιξη που μπορεί να αξιοποιηθεί στην κομματική αντιπαράθεση».

Πριν από ένα ή δύο χρόνια θα ήταν αδιανόητη αυτή η εξέλιξη, επισημαίνει ο επικεφαλής οικονομολόγος της Commerzbank, εξηγώντας ότι η ΕΚΤ με τις παρεμβάσεις της «απήλλαξε σε μεγάλο βαθμό τις αγορές από τα ρίσκα». Και αυτό το πλαίσιο μπορεί να αξιοποιήσει η Ελλάδα, μολονότι το μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα που έχει μέχρι τώρα υλοποιήσει «υστερεί έναντι των στόχων ή υπάρχει μόνο στα χαρτιά». Όπως υπογραμμίζει ο γερμανός οικονομολόγος: «Εξαιτίας αυτών των βασικών λόγων θα έπρεπε να διατηρεί κανείς επιφυλάξεις έναντι των ελληνικών κρατικών ομολόγων. Από την άλλη πλευρά γνωρίζουμε ότι τα επιτόκια στην υπόλοιπη ευρωζώνη έχουν μειωθεί σε μεγάλο βαθμό εξαιτίας της πολιτικής των μηδενικών επιτοκίων που ακολουθεί η ΕΚΤ, με συνέπεια οι αποδόσεις για παράδειγμα των γερμανικών ομολόγων να βρίσκονται κάτω από το 1%. Έτσι πολλοί επενδυτές δεν γνωρίζουν πού θα μπορέσουν να αντλήσουν αξιοπρεπείς αποδόσεις». Πολλοί από αυτούς επιδίδονται στην αγορά ομολόγων υψηλού ρίσκου και σε αυτά ανήκουν τα ομόλογα των χωρών της κρίσης, άρα και τα ελληνικά ομόλογα. «Από αυτή την τεχνητή ζήτηση που έχει προκαλέσει η ΕΚΤ αντλεί οφέλη και η Ελλάδα. Για τον λόγο αυτόν, λοιπόν, η Αθήνα είναι σε θέση να διαθέσει κρατικά ομόλογα σε ιδιώτες-επενδυτές», εξηγεί στο μικρόφωνο της Deutsche Welle ο κ. Κρέμερ.

«Η Ελλάδα θα πρέπει να δημιουργήσει ευνοϊκές συνθήκες για τις επιχειρήσεις»

Ο Γιοργκ Κρέμερ υπενθυμίζει ότι το δημόσιο χρέος της Ελλάδας σε σχέση με το ΑΕΠ της είναι τεράστιο, ωστόσο, όπως διευκρινίζει, «η κυβέρνηση δεν νιώθει την πίεση του υψηλού δημοσίου χρέους, επειδή ισχύει ένα μορατόριουμ από την πλευρά της ΕΕ στην καταβολή των τόκων». Αυτό διασφαλίζει στην Ελλάδα μια περίοδο χάριτος δέκα ετών, ενώ τα υπόλοιπα δάνεια έχουν δοθεί επίσης με ευνοϊκούς όρους, «ώστε το υψηλό χρέος να μην απαιτεί άμεσα εξυπηρέτηση, άρα να μην είναι πιεστικό. Αυτός είναι ένας ακόμη λόγος που επιτρέπει στην Ελλάδα να δανεισθεί εκ νέου, μολονότι είναι υπερχρεωμένη».

Ο Γιοργκ Κρέμερ δεν θεωρεί πιθανό ένα ονομαστικό κούρεμα του ελληνικού χρέους. Εκτιμά ότι η ελληνική οικονομία έχει περιθώρια ανάπτυξης εάν εφαρμόσει ουσιαστικά μεταρρυθμίσεις που θα ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα και την παραγωγικότητα της ελληνικής οικονομίας. «Η Ελλάδα θα πρέπει να δημιουργήσει συνθήκες τέτοιες ώστε να έχει νόημα η επιχειρηματική δραστηριότητα. Συνθήκες, στις οποίες να ανταμείβεται εκείνος που παράγει καλά προϊόντα και προφέρει υψηλής ποιότητας υπηρεσίες και όχι εκείνος που έχει καλές σχέσεις με τα κυβερνητικά κέντρα λήψης αποφάσεων», καταλήγει ο γερμανός οικονομολόγος

(Deutsche Welle)